

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 juni 2008

WETSONTWERP
houdende diverse bepalingen (I)

AMENDEMENT

ingediend in de commissie belast met de problemen
inzake het handels- en economisch recht

Nr. 1 VAN MEVROUW **GERKENS**

Art. 66/1 (*nieuw*)

In hoofdstuk 4, «Bedrijfsrevisoren» afdeling 1, titel III, een artikel 66/1 invoegen, luidend als volgt:

«Art. 66/1. — *In de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren, gewijzigd bij de wetten van 10 juli 1956, van 21 februari 1985, van 7 mei 1999 en van 26 juni 2000, wordt een artikel 7ter ingevoegd, luidende:*

«Art. 7ter. — *De bedrijfsrevisoren die tegelijk een politiek mandaat uitoefenen, moeten de volgende restricties in acht nemen:*

– *een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van federaal volksvertegenwoordiger of senator uitoefent, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de federale overheid;*

Voorgaand document:

Doc 52 **1200/ (2007/2008):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 juin 2008

PROJET DE LOI
portant des dispositions diverses (I)

AMENDEMENT

déposé en commission chargée des problèmes de droit
commercial et économique

N°1 DE MME **GERKENS**

Art. 66/1 (*nouveau*)

Au chapitre 4, «Réviseurs d'entreprises» du titre III, section première, insérer un article 66/1:

«Art. 66/1. — *Un article 7ter, rédigé comme suit, est inséré dans la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des réviseurs d'entreprise, modifié par les lois du 10 juillet 1956, du 21 février 1985, du 7 mai 1999 et du 26 juin 2000:*

«Art. 7ter. — *Les réviseurs d'entreprises qui exercent en outre un mandat politique sont soumis aux restrictions supplémentaires suivantes:*

– *un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de député ou de sénateur au niveau fédéral ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit du pouvoir fédéral;*

Document précédent:

Doc 52 **1200/ (2007/2008):**
001: Projet de loi.

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van lid van een gemeenschapsparlement uitoefent, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de gemeenschapsoverheid;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van lid van een gewestparlement uitoefent, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de gewestelijke, provinciale of gemeentelijke overheid, dan wel van een intercommunale vereniging of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk een mandaat uitoefent binnen de provinciale uitvoerende macht of als provincieraadslid, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van een provinciale of een gemeentelijke overheid, dan wel van een intercommunale vereniging of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van burgemeester of schepenen uitoefent, dan wel het mandaat van gemeenteraadslid, voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, lid van de raad voor maatschappelijk welzijn of bestuurslid van een intercommunale vereniging, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de gemeentelijke overheid, een intercommunale vereniging of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.».

VERANTWOORDING

In België zijn de activiteiten van de bedrijfsrevisoren onderworpen aan strikte voorschriften, zoals die welke zijn opgenomen in de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der bedrijfsrevisoren en in het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren.

Die voorschriften bepalen dat een bedrijfsrevisor:

– in geen geval in die hoedanigheid mag optreden in ondernemingen waarvan hijzelf, de echtgenoot, een bloed- of aanverwant tot in de tweede graad hoofdaandeelhouder, eigenaar, bestuurder, zaakvoerder, enz. is;

– zijn activiteiten niet derwijze mag beperken dat hun inkomsten uitsluitend afhankelijk zijn van een beperkt aantal opdrachten dan wel van opdrachten die in feite afhangen van een zelfde belangengroep of een zelfde gezag;

– zijn activiteiten ook onder de voorschriften van het Wetboek van vennootschappen vallen; bijgevolg moet de revisor situaties voorkomen waarin twijfel kan ontstaan omtrent zijn onafhankelijkheid.

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de membre du conseil d'une communauté ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte de la communauté concernée, d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit de la communauté concernée;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de membre du conseil d'une région ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte de la région concernée, d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit de la région concernée ou d'une province, d'une commune, d'une intercommunale ou d'un centre public d'action sociale soumis à la tutelle de cette même région;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat au sein de la députation permanente ou du conseil provincial d'une province ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte de cette province, d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit de cette province, ou pour le compte d'une commune, d'une intercommunale ou d'un centre public d'action sociale soumis à la tutelle de cette province;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de bourgmestre ou d'échevin, de conseiller communal, président d'un centre public d'action sociale ou de conseiller de l'action sociale ou faisant partie du conseil d'administration d'une intercommunale ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte des institutions précitées, d'une entreprise, d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit de ces mêmes institutions.».

JUSTIFICATION

L'activité des réviseurs d'entreprise est soumise à des réglementations strictes en Belgique, comme c'est le cas avec la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des réviseurs d'entreprises et l'arrêté royal du 10 janvier 1994 relatif aux obligations des réviseurs.

Il est notamment prévu:

– qu'ils ne peuvent effectuer aucune mission révisoriale dans une entreprise où eux-mêmes, leur conjoint, un parent ou allié jusqu'au deuxième degré est actionnaire principal, propriétaire de l'entreprise, administrateur, gérant,...;

– que les sources de revenus professionnels pour les réviseurs ne peuvent provenir que d'un nombre restreint de missions ou de missions relevant en fait d'un même groupe d'intérêts ou d'une même autorité;

– que cette activité est soumise aux règles du Code des sociétés et que, dès lors, les réviseurs ne peuvent se trouver dans des situations susceptibles de mettre en cause l'indépendance de l'exercice de leur fonction.

De praktijk toont aan dat er thans situaties bestaan die noch met de geest, noch met de doelstellingen van de vigerende regelgeving overeenstemmen. Alleen de ambten van minister en staatssecretaris worden momenteel beschouwd als onverenigbaar met de uitoefening van de functie van bedrijfsrevisor, wegens een gevaar voor belangenvermenging en niet-onafhankelijkheid. In feite dragen echter alle politieke mandaten dat risico in zich.

Een parlementslid dat de regering en haar beleidskeuzen moet controleren, moet eveneens toezicht uitoefenen op de naleving van de wetgeving en op de behoorlijke werking van de instanties die afhangen van de federale of gewestelijke overheden, waaronder de autonome overheidsbedrijven, de intercommunale verenigingen, de naamloze vennootschappen van publiek recht, de investeringsmaatschappijen waarin de overheid participeert enz.

Federale of gewestelijke parlementsliden, gemeente- of provincieraadsleden die tegelijkertijd als bedrijfsrevisor optreden in instanties die ressorteren onder het bevoegdheidsniveau waarbinnen ze hun mandaat uitoefenen, kunnen bijgevolg niet onafhankelijk functioneren en stellen zich bloot aan belangenvermenging, ongeacht hun morele integriteit en hun persoonlijke ethiek.

Tot slot beklemtoont het Instituut der Bedrijfsrevisoren dat de revisoren duidelijk hun onafhankelijkheid moeten bewaren; in soortgelijke situaties is zulks onmogelijk. Vandaar dat dit wetsvoorstel ertoe strekt een verkozen politicus te verbieden op te treden als bedrijfsrevisor wanneer de onderneming of de instantie die hij moet controleren afhankelijk is van of ressorteert onder het beleidsniveau waarvoor hij is verkozen.

La réalité montre que des situations qui existent aujourd'hui ne respectent ni l'esprit ni les objectifs des outils de réglementation mis en place. Seuls les ministres et les secrétaires d'État sont considérés comme étant en situation de conflit d'intérêt et de non indépendance par rapport à l'exercice d'une fonction de réviseur; or, l'ensemble des mandats politiques présentent les mêmes risques.

Un parlementaire chargé de contrôler le gouvernement et les choix politiques de celui-ci est aussi chargé de contrôler le respect des législations et des missions des organes dépendant des pouvoirs fédéraux ou régionaux, dont les entreprises publiques autonomes et les intercommunales, les sociétés anonymes de droit public, les sociétés d'investissements à partenariat public, etc.

Le parlementaire fédéral ou régional, le conseiller communal ou provincial qui exerce en même temps une fonction de réviseur dans des organes soumis à la tutelle du niveau de pouvoir où il a son mandat se re trouve dès lors en situation de non indépendance et de conflit d'intérêt, indépendamment de son intégrité morale et de son éthique personnelle.

Enfin, l'Institut des réviseurs insiste sur la nécessité pour les réviseurs de bénéficier d'une indépendance apparente et celle-ci est impossible dans de telles situations. D'où l'objet de cette proposition de loi qui empêche l'exercice de la fonction de réviseur pour un mandataire politique, lorsque l'entreprise ou l'organisme à «réviser» dépend ou est sous tutelle du niveau de pouvoir où il est élu.

Muriel Gerkens (ECOLO-Groen!)